

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio V. De Necessitate Logicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

bitum Logicae docentis, jam tunc manebit habitus utentis: sicut si intellectus & voluntas sint potentiae distinctae realiter, posset annihilato intellectu, manere voluntas, quamvis intellectus sit directivus voluntatis, quemadmodum docens, est directiva utentis. Posito autem quod non annihilatur Logica utens, vel ille habitus utentis Logicae erit vel non erit; si non erit. Ergo appareret nec ante annihilationem docentis fuisse habitum utentem; si erit, Ergo independenter erit inclinativus à docente ad actus Logicos. Sed hoc falsum est, nam actus Logicae non potest esse, qui non sit ex directione Logica, ex directione autem Logica non erit, quia supponitur annihilari Logica docens.

RESPONDETUR. In tali casu remanentem habitum utentis fore inclinativum, non proximè, sed remotè, & quantum est de se ad actus Logicae, non fore tamen inclinativum pro tunc, ratione defectus ejus rei, quam necessario requirit ad actus suos, requirit enim necessariò ad actus Logicae, directionem Logicam, quae fit à docente, quae supponitur annihilata. Ita planè, sicut posito quod intellectus & voluntas sint potentiae distinctae realiter, si sola maneret voluntas, tunc temporis quantum de se, remotè esset principium actuum volendi, proximè tamen non esset principium volendi, propter defectum praequisiti ad agendum voluntati, Praequisiti inquam luminis, quod lumen est ipsa ratio.

INSTABIS II. Concessimus habitum Logicae docentis, esse virtualiter habitum Logicae utentis, vicissim habitum utentis concedere debemus esse habitum docentis virtualiter, quia ex usu praecepti, potest erui quale sit praeceptum. Ergo utens & docens non sunt Logicae distinctae realiter.

RESPONDETUR. Negando consequentiam. Sit v.g. glans est virtualiter arbor, causaliter enim arborem, arbor item est virtualiter glans, generat enim glandem, tamen glans & arbor distinguuntur realiter, ita quamvis docens causet utentem, & vicissim utens, possit etiam dare fundamentum intellectui, ut formet dictamen Logicae docentis, non sequetur Logicam utentem & docentem, non esse distinctas realiter.

OBJICITUR III. Quorum habituum actus non sunt distincti realiter, illi habitus non sunt distincti realiter. Sed actus utentis ab actibus docentis, non sunt distincti realiter. Ergo nec habitus erunt distincti. Major probatur. Quorum principiorum actus non sunt distincti realiter, illorum actuum principia, non sunt distincta realiter, & sic, quia potentiae intellectivae & intellectus, potentiae volitivae & voluntatis, hominis & animalis rationalis, actus, non sunt distincti realiter, idè & principia horum actuum, non sunt distincta realiter. Ergo & quorum habituum actus, non sunt distincti realiter, illi etiam habitus, non sunt distincti realiter. Minor principalis pro-

batur. Illatio syllogismi in Barbara, est & actus utentis, in quantum proficiscitur ab utente Logica, & simul est actus docentis, in quantum proficiscitur à Logica docente, directivè enim non pertinet ad utentem sed ad docentem. Ergo istorum habituum Actus non sunt distincti realiter.

RESPONDETUR. Negando Majorem. Probationis item Antecedens, multum enim probat, probaret enim Deum & Creaturam non esse distincta realiter principia, quia unum eundemque actum habent, ut quando v.g. eadem illuminatio, pendet à sole & Deo, eadem animatio ab anima & Deo. Quod attinet ad exempla adducta. Respondeo tunc illa principia non sunt distincta realiter, quae habent eosdem actus, quando haec principia solis nominibus distinguuntur: ut solis nominibus distinguuntur potentia intellectiva & intellectus, & reliqua supra adducta: utens autem à docente non distinguitur solis nominibus. Rursus si ex mera identitate Actuum argueretur identitas principiorum, sequeretur inter Deum & Creaturam non esse distinctionem realem, nulla enim est actio creaturae, ad quam non concurrat Deus. Quod si dicas aliud esse de principis subordinatis ut subordinantur Deo creaturae, sed id pro nobis est, quia etiam Logica utens subordinatur docenti, & sicut Deus habet aliquam propriam actionem, in quam non influit creatura, nempe creationem; ita formatio praeceptorum spectat ad Logicam docentem, nec in illam influit utens. Deinde nego etiam Minorem. Neque enim actus, qui dirigitur à docente, est propriè actus docentis, nam proprius & elicited actus docentis, sunt ipsa praecepta.

QUAESTIO V.

De necessitate Logicae.

PRÆMITTO. Quaedam esse necessaria simpliciter: quaedam necessaria secundum quid. Necessaria simpliciter sunt, quae suppleri nullo modo possunt, & sine quibus res absolute poni non potest, & sic existentia est necessaria simpliciter, ad simpliciter operandum, intellectus ad intelligendum. Quaedam sunt necessaria secundum quid, seu ad melius, perfectius, facilius esse. Et sic equus est necessarius ad iter faciendum, cibi delicati ad nutritionem.

DICENDUM est I. Logicam naturalem, esse necessariam simpliciter ad omnes scientias.

PROBATUR. Quia Logica naturalis est ipso intellectus informatus principiis lumine naturae notis, vel certè sunt ipsi actus intellectus, innitentes principiis lumine naturae notis. Sed intellectus informatus principiis lumine naturae notis, est simpliciter necessarius ad scientias. Ergo & Logica naturalis.

DICEN-

DICENDUM II. *Logica artificialis tam habitualis quam actualis, non est simpliciter necessaria ad alias scientias. Quod habitualis non sit necessaria:*

PROBATUR. Quia habitualis Logica sequitur naturam reliquorum habituum, habitus autem reliqui exceptis infusis, dant tantum facile posse, si autem esset necessaria simpliciter, jam non solum facile posse, sed simpliciter posse daret.

Quod Actualis non sit simpliciter necessaria hoc inde probatur. Ad scientiam sufficit cognitio præmissarum evidentium & necessariarum, & illarum cum conclusione connexio. Sed hoc potest haberi sine Logica artificiali, ut probo. Quia multi rudes faciunt actus scientificos, sine ulla actuali Logica artificiali, ut cum dicunt: vivit adhuc percussus serpens, quia se movet, ubi est talis involutus syllogismus. Omne quod se movet vivit, serpens percussus se movet. Ergo adhuc vivit. Item cum dicunt pueri: Redde mihi Alvarum tuus non est: ubi involvitur talis syllogismus: Alienum est restituendum. Iste Alvarus est alienus. Ergo est restituendus.

OBJICITUR. Plurimi sunt syllogismi demonstrativi, in quibus ex ipsis terminis non appareret bonitas Consequentiae. Ergo saltem requiretur Logica artificialis, quæ ostendat bonitatem Consequentiae.

RESPONDETUR. Negando Antecedens. Bonitatem enim Consequentiae possumus penetrare per solum lumen naturale sine Logica artificiali de Consequentia, ut penetravit Aristoteles. Beneque possunt scire homines, se scire, sine Logica artificiali, ut scivit Aristoteles, cum demonstravit artificium syllogismi. Et certè ut aliquis dicatur per Logicam artificialem scire, quod sciat, debet præsupponere regulas artis, ante illam cognitionem factas & præscriptas, quibus conformetur, quod non est omnino necessarium ut aliquis sciat se scire, ut ante præscriptas regulas de illa

tione scivit illas fore bonas Aristoteles, dum illas præscribebat.

DICENDUM III. *Logicam artificialem esse necessariam secundum quid, seu ad facilius descendas scientias.*

PROBARI solet. Imbecillitate intellectus nostri ad faciendos discursus non erroneos, & difficultate ipsius objecti, quam sentiremus, si ipsi per nos, artificium syllogismi invenire vellemus. Caterum neque ad facilitatem in scientiis omnino requiritur Logica, quia hæc facilitas haberi posset ex actibus, non per Logicam artificialem, sed per naturalem directis, modo hi actus frequenter usurpentur, ut dixi supra.

OBJICITUR I. Patres sæpè Logicam ut inutilem damnant.

RESPONDETUR. Damnant abusum qui erat dum ex Dialectica fides oppugnabatur. Laudat eam Hieronymus supra Ezechielem. *Verè quidquid per verborum dogmatum est, & putatur esse robustum, in terrena sapientia, hoc Dialectica arte subvertitur.*

OBJICITUR II. Si Logica esset necessaria ad alias scientias, esset necessaria & ad se, cur enim non? Sed hoc est absurdum, alias prærequireretur ante seipsam.

RESPONDETUR. Est Logica necessaria ad seipsam, partialis ad totalem, imperfecta ante se perfectam. Hinc dantur summulæ ante Logicam, & ante summulas prærequiritur naturalis Logica.

OBJICITUR III. Ante Logicam utentem requiritur docens artificialis, ante artificialem docens naturalis. Ergo dabitur processus in infinitum in istis Logicis.

RESPONDETUR. Non fore processum in infinitum, quia sistitur in principiis lumine naturæ notis & in ipsa Logica naturali.

COLLIGES *Hinc Definitionem Logica, Quod sit scientia practica, quæ versatur circa operationes intellectus rectificabiles.*